

Zápis z 14. zasedání Monitorovacího výboru Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace

10. června 2014

Datum: 10. června 2014 (10:00 – 16:00)

Místo konání: MŠMT, Praha 1, Karmelitská 7, Budova C, místnost 081

Jednání řídil: Mgr. Jan Radoš

Zapsala: Bc. Michaela Čejková

Účastníci jednání: viz Prezenční listina (Příloha č. 1)

Body proednané na 14. zasedání MV OP VaVpl

- Zahájení, úvodní slovo a schválení programu zasedání MV
- Výroční zpráva
- Zpráva o realizaci
- Informace o pokroku a změnách v realizaci velkých projektů
- Projekty s posunem ukončení realizace
- Průběžná evaluace OP VaVpl; Evaluace PO 1 a PO 2
- RIS3 Strategie
- OP VVV

Zahájení - úvodní slovo, schválení programu

14. zasedání Monitorovacího výboru OP VaVpl zahájila Petra Bartáková, náměstkyně ministra Skupiny pro řízení operačních programů a předsedkyně MV OP VaVpl. Přivítala členy monitorovacího výboru i zástupce EK. V roce 2014 bychom v souvislosti s operačním programem měli bilancovat a získané zkušenosti promítnout do příštího programového období, protože Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy připravuje nový operační program, který bude na OP VaVpl navazovat. I proto je důležitým bodem dnešního jednání téma evaluací.

Upozornila na nepříznivou finanční situaci, ve které se OP VaVpl nachází a která je v současnosti také medializována, a informovala o příčinách tohoto stavu:

OP VaVpl je svým zaměřením unikátní, jedná se o velké infrastruktury. MV OP VaVpl již byl informován o zpoždování harmonogramů, o efektu zákona o veřejných zakázkách a problémech, které projektům způsobuje a které přetrvávají. Budeme informovat o problémech, které jsme nebyli schopni ovlivnit a které vidíme na naší straně i o opatřeních, která se podařilo úspěšně realizovat a ve kterých budeme pokračovat.

Důležitým tématem tohoto i dalších zasedání MV OP VaVpl bude udržitelnost projektů.

Petra Bartáková se vrátila k finanční stránce OP VaVpl. Je zřejmé, že tento rok dojde k decommitmentu a nelze to zvrátit ani realokacemi mezi operačními programy. K problémům s realizací veřejných zakázek se v listopadu 2013 přidala také měnová intervence ČNB, kvůli které byl ještě navýšen limit pro rok 2014, který jsme měli splnit.

Představena budou také opatření k minimalizaci ztrát připravovaná pro tento rok. Základním předpokladem je zadministrování maxima finančních prostředků, které bude od příjemců deklarováno. V tomto směru potřebujeme pomoc od příjemců. Dochází ke koordinaci Řídicího orgánu OP VaVpl (dále také ŘO) a příjemců. ŘO se snaží zjednodušit procesy podstatných změn, procesy vyplácení finančních prostředků.

Resort MŠMT čelí ze strany příjemců výtkám i zákonným krokům v souvislosti s nejednoznačností v určení prostředí čerpání finančních prostředků z EU a nejednoznačností výkladu zákona č. 218 o rozpočtových pravidlech. Řadou veřejných zakázek se dlouhou dobu zabývá ÚOHS nebo finanční úřady, aniž by vyjádřily jasné stanovisko, což čerpání nejen u OP VaVpl také zdržuje. Na národní úrovni se snažíme o intenzivní debatu ohledně zpřesnění rolí jednotlivých aktérů. Žalobám ze strany příjemců čelíme právě vzhledem k posilování role ŘO v rámci zákona č. 218, aniž by byla jasná role ÚOHS a finančních úřadů.

V letošním roce bude klíčové schválení technické novely zákona o veřejných zakázkách, které by mělo urychlit čerpání.

Petra Bartáková představila nového vrchního ředitele, Ing. Radka Rinna, který od 1. 6. 2014 nastoupil na tuto dlouhodobě neobsazenou pozici. Doufáme, že přispěje ke stabilizaci chodu a řízení OP VaVpl a bude zastřešovat opatření plánovaná k minimalizaci ztráty alokace. Zároveň dodala, že opatření budou postavena na stabilním týmu zaměstnanců OP VaVpl s dlouhodobými zkušenostmi, bez nichž by nebylo možné opatření realizovat.

Petra Bartáková popřála monitorovacímu výboru úspěšné jednání a vyzvala k diskusi a poté předala slovo vrchnímu řediteli a zástupcům Evropské komise.

Radek Rinn, vrchní ředitel Sekce řízení OP VaVpl, ocenil možnost zapojit se do tohoto operačního programu. Ve spolupráci s týmem OP VaVpl se bude snažit přispět k plynulému pokračování OP VaVpl. Doufá, že se na dalším zasedání monitorovacího výboru budou prezentovat pozitivnější informace.

Elena Grech, EK, poděkovala za úvodní slovo a zorganizování tohoto zasedání. Novému vedení popřála hodně štěstí. Jak již bylo řečeno, operační program je v komplikované situaci. Nacházíme se na konci programovacího období a stále zbývá certifikovat zhruba 2/3 alokace. Elena Grech nad tímto stavem vyjádřila zklamání, zároveň však upozornila, že VaV je slabinou v celé Evropě. Bohužel se ztrácí příležitost, která se České republice nabízel. Blížíme se ke konci operačního programu a povinností všech přítomných je snaha o minimalizaci těchto ztrát.

Z pohledu EK je téměř dokončen proces schválení modifikace OP VaVpl. V této chvíli už ale nelze alokovat finanční prostředky do jiných operačních programů, protože to bylo možné pouze do konce roku 2013. Elena Grech je také znepokojena negativní publicitou, která teď OP doprovází. Doufá, že bude příležitost toto prodiskutovat a že se publicita zase obrátí pozitivním směrem.

Dále se slova ujal Jan Radoš, místopředseda MV OP VaVpl a ředitel Odboru řízení OP VaVpl, který toto jednání moderoval, a představil také Jakuba Uchytíla, ředitele Odboru implementace OP VaVpl.

Jan Radoš sdělil, že monitorovací výbor je usnášeníschopný. Přítomno bylo 25 členů MV OP VaVpl nebo jejich náhradníků. Další dva se připojili v průběhu dopolední části jednání.

Požádal přítomné, aby se účastnili nejen dopolední části, kde budou prezentovány nejdůležitější body, ale také odpolední části jednání, která bude zahrnovat spíše témata týkající se budoucnosti.

Rozhodnutí monitorovacího výboru by mělo být konsensuální, pouze v případě, že není možné dosáhnout konsensu, se přistupuje k hlasování. Zároveň upozornil, že pro účely vytvoření zápisu z toho zasedání, je zasedání nahráváno.

Informoval také, že z minulého zasedání nevyplynuly žádné úkoly. Poté požádal o připomínky k programu a následně o schválení programu.

K programu neměl nikdo žádné připomínky.

Program 14. zasedání Monitorovacího výboru OP VaVpl byl schválen.

Výroční zpráva o provádění OP VaVpl za rok 2013

Jan Radoš pokračoval prezentací Výroční zprávy o provádění OP VaVpl za rok 2013 (viz prezentace; slide č. 4 – 9). Ve stručnosti zmínil nejdůležitější body věcného i finančního pokroku, který zpráva za rok 2013 zaznamenává.

Výroční zpráva již prošla připomínkami na Ministerstvu financí a Národním orgánu pro koordinaci.

K Výroční zprávě neměl nikdo žádné připomínky.

Výroční zpráva byla schválena.

Zpráva o realizaci OP VaVpl

Jan Radoš upřesnil, že Zpráva o realizaci obsahuje informace o vývoji v implementaci v době od 24. 9. 2013 do 10. 4. 2014. Tyto informace jsou doplněny prezentací aktuálního stavu k 26. 5. 2014.

Nejprve Jan Radoš uvedl informace z období od 24. 9. 2013 do 10. 4. 2014 podrobně popsané ve Zprávě o realizaci, které se týkaly hlavních činností, hlavních problémů, auditů, evaluací, administrativní kapacity, publicity, finančního pokroku, monitorovacích indikátorů a sledování čerpání prostřednictvím pravidla $n+3/n+2$ (viz prezentace; slide č. 10 – 25).

Následovaly informace aktuální k 26. 5. 2014 (viz prezentace; slide č. 26 – 38).

Shrnuty byly hlavní činnosti ŘO OP VaVpl od 10. 4. 2014:

- Výzva 2.1 – Posílení výzkumných kapacit VaV center – v dubnu proběhly Hodnotitelské komise a Panel expertů, 8 projektů bylo doporučeno k financování. Porada vedení MŠMT dne 12. 5. 2014 neschválila přijetí finančního závazku k celé výzvě 2.1 z důvodu pravděpodobného budoucího nedostatku finančních prostředků v rámci OP VaVpl a potenciálního dopadu na státní rozpočet.
- Výzva 3.4 – Podpora infrastruktury pro výuku spojenou s výzkumem – aktuálně se řeší vydávání RoPD projektům pražských vysokých škol. Probíhají jednání o spolupráci na dofinancování projektů se skupinou I (MŠMT) a MF. Na přelomu června a července by měla být většina RoPD vydána. U této výzvy došlo také k navýšení alokace, které bylo schváleno monitorovacím výborem.
- Audit systému OP VaVpl - problematické oblasti: výše pracovních úvazků, oblast kontrol na místě a výběrových řízení, veřejná podpora.
K výši pracovních úvazků doplnil, že metodika OP VaVpl povoluje úvazek do 1,5 FTE. Auditóři namítají, že dle evropské legislativy je maximum 1,2 FTE. Diskutuje se, zda by některým klíčovým

- pracovníkům nemohla být udělena výjimka, protože u OP VK výjimka je umožněna v případě pracovních úvazků pedagogických a akademických pracovníků.
- Od června 2014 bude na OP VaVpl audit Evropského účetního dvora, který se bude zabývat 7 projekty OP VaVpl. První fáze proběhne na začátku července, další fáze pak na přelomu srpna a září.

Dalším bodem bylo sledování čerpání prostřednictvím pravidla n+2 a plnění pravidla n+2 na rok 2014.

Z grafu na slidu č. 31 je zřejmé, že nedojde k naplnění finančního limitu. Predikujeme ztrátu 9,8 mld. Kč (tj. 85% podíl z ERDF), to znamená dopad na státní rozpočet ve výši asi 4 mld. Kč. Touto ztrátou by tedy došlo k tzv. přezávazkování operačního programu.

Příčiny rizika ztráty alokace v roce 2014 se opakují, jedná se o dlouhodobější problémy. Nyní se ale všechna zaváhání sčítají a projevují.

Jan Radoš dále představil opatření ke snížení ztráty alokace v roce 2014.

ŘO OP VaVpl provedl změnu systému kontroly vyúčtovaných způsobilých výdajů, podpořil všechny kvalitní zásobníkové projekty. Rovněž se plynule navázalo na odložený certifikační proces. Tým OP VaVpl plní opatření stanovená MMR, vládou. Byla upravena metodika OP VaVpl, největší změnou je oblast podstatných změn, kdy řada změn již nebude posuzována ex-ante a bude dán větší prostor pro zodpovědnost ze strany příjemců. Jedná se také o využití úspor. ŘO OP VaVpl dále přistupuje k urychlenému vydávání nových Rozhodnutí o poskytnutí dotace. Více se komunikuje s velkými i běžnými projekty ohledně zrychleného čerpání a aktualizace harmonogramu veřejných zakázek a žádostí o platbu. Dalším opatřením je aplikace sankcí na realizační tým v případě neplnění dohodnutých závazků projektů. ŘO OP VaVpl také diskutuje s MMR ohledně metodiky pro snížení dopadu kurzové intervence ČNB. Důležité je rovněž využít termínu mimořádné certifikace na konci roku 2014. Zde apelujeme na Ministerstvo financí, aby umožnilo certifikaci až do samého závěru roku, každý den navíc bude mít pro OP VaVpl význam. Mezi opatření k minimalizaci ztráty alokace v roce 2014 patří také využití článku 95 a 96 NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 1083/2006.

Aktuálně se ŘO OP VaVpl zabývá také ukončováním projektů. Nastavuje se metodika procesu, který je administrativně náročný pro ŘO OP VaVpl i pro příjemce.

Dotazy a připomínky:

[REDAKCE] Svaz průmyslu a dopravy ČR, se dotázal, kterých projektů se dotkne zmiňovaný audit Evropského účetního dvora. Dále připojil tři poznámky:

- Upozornil na přiznané zpoždění projektu ELI, o kterém již dříve hovořil.
- Zdůraznil rozdíl mezi PO 1 a 2. PO 1 - centra excelence evropského významu v České republice nebudou, protože je problém zaplatit špičkové vědce. Oproti tomu v PO 2 je již skoro všechno realizováno díky tomu, že tato centra se zabývají převážně aplikovaným výzkumem a včasná realizace pro ně byla nutností. Zeptal se, z čeho se bude hradit fázování a zpožďování, a navrhl, aby to bylo z rozpočtu příslušné organizace.
- Úvazek 1,5 je v České republice běžný úvazek i pro vědecké pracovníky nad 70 let. Apeloval na MŠMT, aby se inspirovalo modelem fungujícím ve Spolkové republice Německo.

Jan Radoš odpověděl, že u fázování ELI se předpokládá, že druhá část projektu bude placena z OP VVV. V otázce úvazků se ŘO OP VaVpl snaží obhájit již zmiňovaný přístup, protože i omezení 1,5 v této specifické oblasti zasahuje do systému. Tento problém si uvědomujeme a je otázka, zda bude řešení možné metodickou změnou nebo např. výjimkami. Audit Evropského účetního dvora se bude zabývat následujícími projekty:

1	CZ.1.05/1.1.00/02.0061	ELI: EXTREME LIGHT INFRASTRUCTURE	Fyzikální ústav AV ČR, v.v.i.
2	CZ.1.05/1.1.00/02.0070	Centrum excellence IT4Innovations	VYSOKÁ ŠKOLA BAŇSKÁ- TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
3	CZ.1.05/2.1.00/01.0007	Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum	Univerzita Palackého v Olomouci
4	CZ.1.05/2.1.00/03.0071	Unipetrol výzkumně vzdělávací centrum	Výzkumný ústav anorganické chemie, a.s.
5	CZ.1.05/3.2.00/09.0158	SCIENCE LEARNING CENTER LIBEREC	IQLANDIA, o.p.s.
6	CZ.1.05/4.1.00/04.0136	Rozvoj infrastruktury pro výzkum a výuku na Lékařské fakultě UP	Univerzita Palackého v Olomouci
7	CZ.1.05/4.1.00/04.0153	Výzkumný, vývojový a výukový komplex pro pokročilé technologie	Technická univerzita v Liberci

Radek Rínn poděkoval za dotaz k fázování ELI a dodal, že to jde o velmi výjimečný případ, který je konzultovaný s EK. U tohoto projektu dá hovořit o zpoždění z objektivních příčin. Nepůjde o běžný postup i u ostatních projektů, jak bylo prezentováno v médiích.

Tomáš Novotný, MPO, požádal o zaslání přehledu etap realizace projektů, protože klíčovým problémem je realizace projektů a jejich výběrových řízení. Není si vědom toho, že by dnešní situace byla předvídaná již před rokem a půl, i když už tehdy musela být zřejmá. Vláda premiéra Rusnoka řešila v minulém roce přesuny alokace mezi operačními programy. Řídící orgány tehdy měly odhadovat ztráty, byla ještě možnost peníze přesunout. Dnes se dozvídáme o hrozící ztrátě 10 mld. Kč. OP VaVpl není jediný operační program, ve kterém jsou problémy. Míra neinformování je ale tristní. Ani na MPO není situace ideální, nicméně v tomto roce nehrozí decommitment. Uvedl příklad seznamu projektů a harmonogramů jejich výběrových řízení, který je na MPO vytvořen pro 3 000 projektů. Upozornil na velký význam mikromanagementu v současné situaci a zdůraznil žádost o seznam největších projektů s jejich etapami a harmonogramem výběrových řízení.

Radek Rínn potvrdil, že členům MV bude zaslána etapizace projektů, přehledy plánovaných výběrových řízení, limity uvedené u velkých projektů.

K mikromanagementu uvedl, že v současnosti se na denní bázi sleduje práce jednotlivých příjemců – žádáme a hledáme řešení k vyčerpání maxima prostředků. Hovoří se o možnostech předsunutí některých etap výběrových řízení, diskutují se zálohové platby. K možnosti realokace, která se prováděla před 9 měsíci, doplnil, že minulé vedení ministerstva se k realokaci neklonilo. Dnes se můžeme jen snažit posunout operační program k lepším číslům.

Jan Radoš reagoval na poznámku k neinformování o situaci v OP VaVpl, která se objevila i v médiích. ŘO OP VaVpl o predikované ztrátě informoval. Riziko ztráty bylo prezentováno na minulém zasedání MV OP VaVpl. Řada zpráv s finančními daty se zaslá vedení MŠMT, na MMR i na MF.

Jakub Uchytěl potvrdil, že je možné připravit kompletní přehled veřejných zakázek 150 projektů v rámci OP VaVpl, ale jedná se o opravdu velké množství dat, protože např. projekt CEITEC realizuje přibližně 1 000 veřejných zakázek. K harmonogramům projektů uvedl, že projekty OP VaVpl jsou velmi složité mechanismy, ve kterých nejde jen o instalaci přístrojů. Většinou se také staví budovy projektované speciálně pro konkrétní plánované technologie. Pokud se taková stavba zpozdí, zpozdí se často i nákup technologií. Projekty se snaží např. instalovat přístroje dočasně jinam, ale není to možné vždy.

Česká konference rektorů, navázal na Tomáše Novotného. Za hrozící ztrátou OP VaVpI stojí něco konkrétního a mělo by to být vidět. Ztrátu predikovanou na slidu č. 31 považuje za optimistickou. Do tabulky by měly být uvedeny konkrétní projekty s uvedením současné ztráty. Poukázal například na historii ELI. Upozornil také na časté změny na pozici ředitele / sekčního ředitele. se také dotázal, jaké konkrétní změny v metodické oblasti jsou plánovány a k jakému datu, protože to je klíč ke zmírnění ztráty.

Jan Radoš odpověděl, že seznam projektů s kvantifikací konkrétních prodlév v čerpání dodáme.

Radek Rinn upozornil, že výsledkem tohoto seznamu pravděpodobně nebude zmiňovaných 9,8 mld. Kč, protože do výpočtu tohoto čísla vstupuje více proměnných.

Jan Radoš navázal komentářem k metodice, která se vyvíjí v souvislosti se změnami v legislativě, přestože to mnohdy komplikuje situaci ŘO i příjemců. Konkrétní změnou v metodice je například posuzování některých změn ex-ante, které už se nebude provádět. Odpovědnost se přesouvá na příjemce. Administrace se v těchto případech urychlí. Rovněž se zabýváme metodikou úspor.

Radek Rinn doplnil, že k mechanismu využívání úspor bude do konce června představena metodika. Tým ŘO OP VaVpI bude k dispozici pro řešení problémů, pro poskytnutí zpětné vazby. Uvědomujeme si, že obecně prostředky na VaV nejsou v ČR dostatečné, a budeme se snažit vyčerpat co nejvíc.

Akademie věd ČR, požádal o upřesnění dat na slidu 31 a 32. Predikovaná ztráta je přes 9,8 mld. Kč a nárok na státní rozpočet přes 4 mld. Kč. Co je mezitím? Dále upozornil, že ještě v dubnu per rollam hlasovalo o navýšení výzvy č. 3.4, kde ŘO OP VaVpI uváděl, že existuje riziko pro státní rozpočet. Bohužel se hlasovalo per rollam a nebyla možnost to prodiskutovat. Vytknul také ŘO OP VaVpI, že o pozastavení Výzvy 2.1 se jako člen monitorovacího výboru dozvěděl až z tisku.

Radek Rinn vysvětlil, že 9,8 mld. Kč je předpokládaný decommitment způsobený tím, že nedodržíme závazek vyčerpání určité částky do konce roku 2014 a tuto částku tedy budeme muset ke konci roku vrátit. Dopad na státní rozpočet 4,1 mld. Kč vyplývá z toho, že závazky, které momentálně vůči příjemcům máme, pravděpodobně vypořádáme až v roce 2015 a vzhledem k tomu že aktuální disponibilní rozpočet je právě pouze rozdíl těchto částek, bude se 4,1 mld. Kč muset hradit z jiných zdrojů.

K Výzvě č. 3.4 Radek Rinn uvedl, že k vyhlášení této výzvy došlo s ohledem na její specifickou – podařilo se podpořit vysoké školy na území hlavního města Prahy, zároveň je tato výzva financovaná z OP VaVpI pouze ze 68 %. K informování ohledně Výzvy č. 2.1 dodal, že komunikace směrem k členům MV OP VaVpI by měla být přednostní a obecně se bude v nadcházejícím půl roce zintenzivňovat. V médiích se bohužel často zprávy objevují ještě dřív, než jsou vůbec pravdivé.

Asociace výzkumných organizací, poznamenal, že pokud by rozpočet OP VaVpI byl původně plánovaných 30 mld. Kč, byly by dnes problémy mnohem menší. Toto je důležité si uvědomit při rozhodování v příštím období. Dotázal se také na udržitelnost projektů. Jaký dopad bude mít na projekty nová metodika - Rámec společenství a GBER?

Radek Rinn potvrdil, že udržitelnosti projektů je věnována velká pozornost. Došlo ke zmapování nákladů, které příjemci plánují do roku 2020, u velkých projektů se jedná o cca 16 mld. Kč. V NPU je připravena částka 15 mld. Kč, která by měla být alokována rovnoměrně. V otázce udržitelnosti nebudeme pracovat jen s daty od příjemců, udržitelnost budeme posuzovat i z expertního hlediska.

Jan Radoš dodal k oblasti veřejné podpory, že je analyzována nová legislativa, která znamená značný posun. Podali jsme několik dotazů na ÚOHS, protože nás zajímá dopad nové legislativy na naše projekty. Projektům OP VaVpI byla Rozhodnutí o poskytnutí dotace vydána v době platnosti

původní legislativy a řídí se tedy původním Rámcem, který je platný do konce tohoto měsíce. Problematické stanovení hranice využívání pořízené infrastruktury pro komerční aktivity se už na zasedání monitorovacího výboru řešilo a jedná se o tom. Záleží na interpretaci zástupců EK také v návaznosti na zmiňovanou novou legislativu.

konstatoval, že z částky, kterou Česká republika přispívá do fondu EK na VaV, se nečerpá ročně asi 0,5 mld. Kč a je to hlavně zásluhou výzkumných organizací.

Jan Král, MMR - NOK, informoval, že je připravena Analýza čerpání evropských fondů a krizové plány, které se zabývají stávajícím stavem, problémovými oblastmi, krizovými plány a detailními opatřeními pro jednotlivé operační programy. MMR velmi podrobně informuje každý měsíc vládu, náměstky příslušných resortů a předsedy regionálních rad. Vysoce rizikový je i OP VaVpl, nachází se ve stavu, kdy se snažíme eliminovat ztráty. Při optimistické variantě by výše ztráty mohla být 6 – 6,5 mld. Kč. Na základě predikcí ŘO OP VaVpl se nepředpokládá, že by ztráta přesáhla 10 mld. Kč. V plnění predikcí na tom není VaVpl nejlépe. Realizovaná opatření se budou vyhodnocovat v nejbližší době, bude se přehodnocovat rizikovost programů a informace budou předány na vládu. Zeptal se také, jaká je aktuální situace ve Výzvě č. 3.4.

Radek Rinn odpověděl, že se vzory Rozhodnutí o poskytnutí dotace (RoPD) podepisují. Ladí se poslední detaily a čekáme na vyjádření z Ministerstva financí. Drtivá většina RoPD bude do konce měsíce podepsána.

s ohledem na udržitelnost doporučil, aby byly zkontrolovány závazky řešitelských týmů.

Jan Radoš potvrdil, že tato data sledujeme.

komentoval situaci, kdy bude nutné financovat NPU a MF bude tlačit na úspory v jiných výdajích. Přitom OP VaVpl bylo koncipováno tak, aby se projekty užívaly samy. Nový operační program MPO OP PIK bude bonifikovat žadatele / příjemce za objednání výzkumu např. z center OP VaVpl. Zeptal se, zda jsou příjemci poblíženi k zajištění zakázek ze soukromého sektoru. A navrhl, že by se o zlepšení situace v této oblasti měly oba resorty snažit společně.

Jan Radoš uvedl, že v této oblasti příjemce podporujeme, například výzvami na podporu pre-seed aktivit. V rámci průběžné evaluace se snažíme apelovat, aby příjemci měli plány komercializace. K výdajům na udržitelnost požádal o vyjádření paní ředitelku Říhovou ze skupiny III.

Jana Říhová, MŠMT - Skupina pro výzkum a vysoké školství, informovala, že MŠMT má vládou schválené programy NPU I a II. Na udržitelnost bude vynaloženo 2,5 mld. Kč ročně. Problém by mohl nastat, pokud MF bude trvat na střednědobém výhledu nastaveném v minulém roce. Pak bychom dostatek finančních prostředků neměli.

doplnil zkušenosti z TA ČR, kde se přihlíží k tomu, zda projekt spolupracuje s centry VaVpl. V novém připravovaném programu je taková spolupráce přímo bonifikována.

Hospodářská komora, apeloval na to, aby se udržitelnost řešila ihned. Nejde jen o peníze potřebné pro udržení projektů, ale také o přínos projektů do konkurenceschopnosti a zaměstnanosti v České republice. Vzhledem ke složitosti problému by do řešení také zapojil více aktérů a ne jen MŠMT. Obával se také, že zmiňované částky budou ještě vyšší a stát je bude muset financovat na úkor aplikovaného výzkumu.

RVVI, potvrdil, že RVVI se řešením udržitelnosti zabývá v maximální možné míře. Dotázal se na předpokládaný zdroj, ze kterého bude sanována částka 4,1 mld. Kč, protože ve výdajích na VaVpl na příští rok na to žádné prostředky nejsou.

Radek Řínn odpověděl, že ohledně pokrytí částky 4,1 mld. Kč se bude diskutovat primárně na MŠMT a následně pak mezi ministry. V současnosti nejsme schopni na tento dotaz více odpovědět.

Další dotazy ani připomínky nebyly. Jan Radoš vyhlásil přestávku.

Zpráva o realizaci byla projednána.

Po přestávce byl monitorovací výbor stále usnášeníschopný. Jan Radoš předal slovo řediteli Odboru implementace, Jakubovi Uchytlovi.

Informace o pokroku a změnách v realizaci velkých projektů

Jakub Uchytíl prezentoval informace o pokroku a změnách v realizaci velkých projektů (viz prezentace; slide č. 39 – 46).

V souvislosti s projektem ELI poděkoval za zpětnou vazbu EK při přípravě podkladů pro žádost o fázování. V současnosti se zapracovávají připomínky. Žádost by měla být předložena do konce tohoto roku.

U projektu CEITEC komentoval Jakub Uchytíl komplikace při pořizování magnetické resonance. V souvislosti s tímto zadávacím řízením se na ÚOHS řešila stížnost jednoho z potenciálních uchazečů, která pokračuje rozkladem. To bohužel znamená velký dopad na čerpání.

SUSEN se potýká s komplikacemi ve fázi pořizování technologií, které jsou řešeny převážně formou soutěžního dialogu. Novela zákona o veřejných zakázkách soutěžní dialog nebere v potaz, hledají se způsoby řešení. Rizikový bude závěr roku 2015.

BIOCEV již zahájil stavbu, která se dostala do mírného předstihu. Došlo také k úsporám. Dokončení stavby se předpokládá v příštím roce. Na dokončenou budovu je vázáno až 80 % technologií. Už byly pořízeny všechny přístroje, u kterých to bylo možné, další budou dokoupeny až příští rok, což bude mít také dopad na čerpání.

Realizace projektu ICRC se v tomto roce zpozdila z finančních důvodů. Do řešení se zapojilo Ministerstvo zdravotnictví jako zřizovatel příjemce.

U projektu IT4Innovations zmínil komplikovanou stavební zakázku, do které se přihlásil jen jeden uchazeč. Tato situace má opět dopad na čerpání.

Jan Král: Rada vysokých škol, poznamenal k IT4Innovations, že malý cluster je využíván na 95 %, což je u takto velké infrastruktury v takto krátkém čase výjimečný výsledek. Podařilo se navázat spolupráci s průmyslem.

Jan Král se dotázal, jaký postup je plánován v souvislosti s žádostí o fázování ELI.

Jakub Uchytíl odpověděl, že pracovní verze žádosti byla komunikována s EK. Nyní se zapracovávají připomínky. Spolupracujeme s JASPERS i příjemcem. V průběhu léta se budeme snažit připravit finální verzi.

Další dotazy ani připomínky nebyly.

Projekty s posunem ukončení realizace

Jakub Uchytíl navázal prezentací o projektech s posunem ukončení realizace za limit daný výzvou tak, jak bylo dohodnuto na dřívějším zasedání MV OP VaVpl (viz prezentace; slide č. 47 – 51).

Tato situace nastala u 4 projektů (0111 Centrum polymerních systémů, 0091 UCEEB, 0071 Unipetrol, 0171 Pevnost poznání) a je způsobena převážně komplikacemi při realizaci výběrového řízení stavební části projektu.

Jakub Uchytíl zároveň informoval o dvou případech (0097 AdMaS, 0064 CDV), u kterých nejsou splněné podmínky stanovené monitorovacím výborem pro posun ukončení realizace za limit daný výzvou, protože část viny za zpoždění při realizaci vnímáme u samotného příjemce. V těchto případech pravděpodobně bude MV OP VaVpl požádán o schválení posunu procedurou per rollam, nyní je možné tuto situaci předem prodiskutovat.

Jitka Vocásková, EK, položila dotaz k projektu AdMaS, kde se posuzovaly personální změny i ze strany ŘO OP VaVpl.

Jakub Uchytíl odpověděl, že byly doloženy doklady k výběrovému řízení na ředitele projektu, byla posouzena odborná kvalifikace daného kandidáta. Ze strany ŘO OP VaVpl byl posouzen jako dostatečně kvalifikovaný. Změna byla schválena.

se pozastavil nad problematikou jednoho uchazeče o dodávku stavby.

Jakub Uchytíl vysvětlil, že budovy výzkumných center OP VaVpl jsou velmi úzce provázány s technologiemi, které jsou do nich instalovány. Běžné stavební firmy nejsou schopné tyto stavby realizovat bez pomoci specializovaného subdodavatele a v některých finančních objemech se jim nevyplatí o podobnou zakázku usilovat.

Rada vlády pro nestátní neziskové organizace, požádal, aby k předeslanému per rollam hlasování byl zaslán dostatek informací (např. i žádost příjemce) vzhledem k tomu, o jak významné věci se bude rozhodovat.

Jakub Uchytíl přislíbil, že pokud k tomuto kroku dojde, budou zaslány komplexní podklady včetně žádosti příjemce o posun realizace za limit daný výzvou.

Diana Damborská, Ministerstvo financí, se vrátila k tématu realizace Výzvy č. 3.4. Ministerstvo financí si od ŘO OP VaVpl vyžádalo údaje o přezávazkování programu. Na základě obdržených údajů při započítání avizovaného decommitmentu, vychází aktuální přezávazkování programu o 92,4 mil. EUR a realizace této výzvy by znamenala další navýšení přezávazkování. Metodika finančních toků dovoluje přezávazkování 5 % alokace roku 2013, přičemž současné přezávazkování představuje cca 24 % alokace 2013. Ze strany Ministerstva financí proto dnes odejde oficiální informace na MŠMT, že MF nedoporučuje realizaci Výzvy č. 3.4.

Radek Rlnn uvedl, že je informací překvapen vzhledem k předchozím jednáním s MF. Komentář k této informaci ze strany ŘO OP VaVpl směrem k monitorovacímu výboru přijde později, až bude situace vyhodnocena.

Jan Radoš doplnil, že v blízké době bude jednání s MF, kde se bude probírat také strategie dočerpání, takže lze předpokládat další debatu.

Další dotazy ani připomínky nebyly.

Jan Radoš zahájil přestávku na oběd. Po přestávce byl monitorovací výbor stále usnášeníschopný.

Průběžná evaluace OP VaVPI

Michal Kvasnička prezentoval nejprve závěry 3. Průběžné zprávy z Průběžné evaluace OP VaVPI, která byla také členům monitorovacího výboru zaslána jako podklad pro jednání (viz prezentace; slide č. 52 – 64). Informace se týkaly závěrů a doporučení k celkovému řízení programu, věcného a finančního pokroku na úrovni programu. Byl zhodnocen vývoj potenciálně ovlivňující implementaci programu či projektů a doporučeno nastavení meziročních cílových hodnot monitorovacích indikátorů. Dále byl nastíněn další vývoj Průběžné evaluace OP VaVPI.

Průběžná evaluace projektů PO 1 a PO 2

Michal Kvasnička pokračoval souhrnem klíčových evaluačních zjištění Průběžné evaluace projektů PO 1 a PO 2. Jedná se o výsledky z 18 dosud evaluovaných projektů. Evaluace center probíhá podle 5 OECD/DAC kritérií (relevance, účinnost, efektivnost, dopad a udržitelnost). Do konce roku 2015 bude evaluováno dalších 30 center (viz prezentace; slide č. 64 – 73).

Dotazy a připomínky:

██████████ poděkoval za evaluační aktivity, které jsou čím dál cennější i pro OP VVV a položil dotaz k úspěšnému plnění monitorovacích indikátorů (viz prezentace slide č. 55) – jedná se o opravdu úspěšné nebo jen formální plnění? Domníval se, že nově vytvořených míst je ve skutečnosti poměrně málo a nově uznané výsledky budou pravděpodobně patřit výzkumníkům, kteří do centra přišli.

Jan Radoš upozornil, že jde o závěry externího evaluátora. Zmiňované výsledky VaV jsou v rámci tohoto indikátoru uznávány až od chvíle, kdy je pracovník skutečně zapojen do projektu. Nedostatek pracovních sil je způsoben celkovým nastavením systému VaV.

██████████ uznal, že toto je jediné řešení. Odhaduje ale, že alespoň v prvních letech dochází k poklesu počtu výsledků. Vědeckým pracovníkům například jistě nějakou dobu trvá, než se při přesunu do nového VaV centra seznámí s novým kolektivem, novými přístroji a metodikou a dosáhnou zde určitých výsledků.

Jakub Uchytil potvrdil, že určitá kontinuita na původní vědecké pracoviště zde je. Opravdu není jednoduché sehnat 5 000 zcela nových výzkumných pracovníků. Na druhou stranu smyslem OP VaVPI je také vybudovat kapacity pro mladé výzkumníky. Podotkl, že z části se podařilo do České republiky přivést i zahraniční výzkumníky. Problematické ale je vědecké kapacity zaplatit.

██████████ očekával, že na nově vytvořená pracovní místa (typu Ph.D.) nebude v ČR dostatek lidských zdrojů. Požádal o analýzu výzkumných pracovníků podle věkové struktury – poměr mezi výzkumníky staršími 50 let a mladšími vědeckými výzkumníky bude jistě 1:2 ve prospěch starších. Upozornil, že až po roce 2020 NPU přestane projekty podporovat, nastane problém. Také zakladatelé center jistě mají přehled, kdo z pracovníků zůstává na škole na celý FTE, kdo na částečný a kdo odchází do VaV center. Bylo by zajímavé toto číslo na příštím monitorovacím výboru vidět.

Jan Radoš připustil, že věková struktura je z dlouhodobého hlediska problém. Takovouto analýzu možná má Technologické centrum AV, zjistíme to. Analýzu pohybu pracovníků (mateřská instituce vs. centrum OP VaVPI) připravíme na příští zasedání MV OP VaVPI.

Další dotazy nebyly.

RIS3 Strategie

Veronika Czesaná navázala prezentací aktuálních informací k RIS3 Strategii, ve které zmínila současný stav příprav Národní RIS3 strategie a krajských příloh, stávající návrh horizontálních priorit RIS3 i plán dalších kroků (viz prezentace; slidy č. 74 – 80).

Dotazy a připomínky:

██████████ podotkl, že v praxi často probíhá spolupráce se zahraničními pracovníky. Vědci soutěží na celosvětovém poli. Mezinárodní dimenze znamená něco jiného ve výzkumu než v podnikání.

██████████ se zeptal, jaká je zkušenost se zapojením podnikatelů, a zda je výčet podporovaných oborů v dokumentu konečný.

Jan Radoš odpověděl, že proces přípravy této strategie je kontinuální a diskuse a probíhající inovační platformy mají reflektovat aktuální stav. Dokument byl probírán na dvou koordinačních radách, ze kterých vzešla velká řada připomínek.

Veronika Czesaná vysvětlila, že navržené intervence jsou dvojího typu. Většina intervencí bude bez zacílení na konkrétní hospodářský segment, menší část bude zacílená na konkrétní hospodářskou oblast. V současnosti probíhají jednání s týmy OP VVV a OP PIK. Identifikují se nástroje, které by měly být zaměřeny jen na určitou oblast nebo být otevřeny pro všechny. Vertikalizované aktivity budou v menšině, ale nastavení se bude posouvat ve prospěch vertikalizace.

Jitka Vocásková dodala, že v případě dobře vedeného procesu, by nemělo dojít k přidávání dalších oborů. Toto mělo vzejít z kulatých stolů a konzultací. Z pohledu EK by obory určité neměly být přidávány, např. na základě lobbingu. Horizontální aktivity jsou především systémové.

Další dotazy nebyly.

Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014 – 2020

Květuše Macháčková seznámila členy monitorovacího výboru s aktuálním stavem OP VVV. Zmínila klíčové dokumenty pro přípravu OP VVV, hlavní záměry a strategie programu, specifikace prioritní os i harmonogram příprav OP VVV (viz prezentace; slidy č. 81 – 99).

Dotazy a připomínky:

Jan Bodnár, Ministerstvo zdravotnictví, se zajímal o závěr diskuse o spolupráci s Regionálním operačním programem.

Květuše Macháčková odpověděla, že MŠMT ve spolupráci s MMR připravilo memorandum o spolupráci. V IROPu bude z regionálního školství podporována výstavba a rekonstrukce stávajících na všech úrovních. Z OP VVV budou financováni pracovníci, kteří budou naplňovat kapacity ve školských zařízeních.

██████████ se dotázal na vývoj v otázce financování hlavního města Prahy. Podle posledních informací se čekalo na vyjádření EK.

Květuše Macháčková nemohla konkrétně odpovědět, protože tato otázka je stále v řešení a 11. 6. 2014 bylo plánováno jednání s EK.

Další dotazy nebyly.

Závěr, různé

Jan Radoš požádal o komentáře nebo dotazy k závěru zasedání monitorovacího výboru.

ocenila, míru interakce při tomto zasedání monitorovacího výboru. Dozvěděla se mnoho zajímavých informací. Některé body bude jistě EK s ŘO OP VaVpl nadále probírat, např. problémy při implementaci některých projektů, a budou se snažit tyto obtíže překonat.

Radek Rinn poděkoval všem za účast a shrnul nejdůležitější body zasedání. ŘO OP VaVpl nebere na lehkou váhu komplikovanou situaci, ve které se nachází, a bude přijímat dnes zmiňovaná opatření, aby na příštím zasedání monitorovacího výboru zazněly pozitivnější zprávy. Budeme reagovat na komentáře, týkající se větší informovanosti o dění OP VaVpl, například informacemi o aktuálním stavu Výzvy 3.4, jakmile dojde k výsledku. Rovněž budou odeslány další informace o projektech, o které jsme dnes byli požádáni.

Jan Radoš poděkoval všem za účast na zasedání MV OP VaVpl a přednesl, že další zasedání pravděpodobně bude dvoudenní v některém podpořeném regionu.

Shrnutí úkolů pro ŘO z 14. zasedání MV OP VaVpl:

- 1) Do zápisu uvést seznam auditovaných projektů Evropským účetním dvorem.
- 2) Zaslát seznam největších projektů s jejich etapami a harmonogramem výběrových řízení.
- 3) Zaslát seznam projektů s kvantifikací konkrétních prodlév v čerpání.
- 4) Na příštím zasedání MV OP VaVpl seznámit členy MV OP VaVpl s analýzou pohybu pracovníků (mateřská instituce vs. centrum OP VaVpl).
- 5) Doplnit komentář k aktuálnímu stavu Výzvy č. 3.4.

Zápis schválil předseda MV OP VaVpl:

Ing. Radek Rinn

Z jednání byl pořízen zvukový záznam, který je archivován v sekretariátu MV OP VaVpl.

Přílohy zápisu z 14. zasedání MV OP VaVpl:

- 1) Prezenční listina
- 2) Prezentace
- 3) Výroční zpráva a Zpráva o realizaci